

MÁLGAGN FYRI SOSIALISTISKT UNGMANNAFELAG

Bláðstjóri: Ólavur Christiansen

Handverkslærlingafelag stovnað í Havn

SUNNUDAGIN 15. MAI HENDI TAÐ GLEÐILIGA, AT HANDVERKSLÆRLINGAR Í HAVN STOVNAÐU FELAG. VIT HAVA SPURT NÆSTFORMANNIN TORKIL MOHR UM FELAGIÐ SJÁLVT OG ENÐAMÁL TESS

Upprunin til at felagið var stovnað, var at 4 læringar avgjördu at stovna felag, sum skuldi virka fyrri áhugamálum lærlinganna.

Á stovnandi aðalfundi vóru hesir valdir í nevndina: Einar Jacobsen, form., Torkil Mohr, næstform., Helgi Weihe, skrivari, Johannes Pauli Johannesen, 1. ksm. og Páll Poulsen, 2. ksm.

Felagið ætlar at virka fyrri botan av læringaviðurskiftinum sum heild. Har er eitt tað týðningarmesta at virka fyrri, at eitt læringaheim verður bygt í Havn, hvar ið læringar av bygd kunnu búgva fyrri biligan pris.

Eisini skal felagið virka fyrri hægri yvirtíðarlon, og at hon verður lögð í eina meira fasta legu. Yvirtíðarlonin er alt ov lág; hon liggur enná heilt niður á 2,50 kr. um tíman.

Her verður eitt tað fyrsta stigið at gera yvirtíðarverkfall hjá lærlingunum.

Studningssømdirnar hjá lærlingunum eru heilt út av lagi í mun til t.d. í Danmark. Botan av hesum ætlar felagið ser eisini at virka fyrri.

Nevndin í Læringsfelagnum hevur ætlað at sett seg í samband við nevndina í Handverkarafelagnum við vón um samarbeiði. T.d. kann Læringsfelagið hjálpa Handverkarafelagnum, við tað at ongin limur Læringsfelagsins arbeidir í yvirtíð, tá ið handverkaraverkfall er.

Læringarnir á hvørjum verkstaði ella hjá hvørjum meistara velja sjálvir ein álitismann til at ansa eftir, at ongin limur arbeidir tá yvirtíðarverkfall er.

Nevndin í Læringsfelagnum hevur fingið leiðbeinandi hjálp frá Sigurd Joensen, sakførara.

Tveir av nevndini hava tosað við føroying, sum hevur verið í læru í Keymannahavn. Hann legði teimum ráð at skriva til eitt læringsfelag í Danmark um upplýsingar.

»Vit eru fegnir um, at tey politisku ungmannafelögin, Sosialistiskt Ungmannafelag og Unga Tjóðveldið hava gjørt sitt til at bota um læruviðurskiftini hjá lærlingunum«, siga teir. Sosialistiskt Ungmannafelag

setti sum kunnugt fram uppskot sum javnaðarflokkurin siðani legði fram á tingborð.

Ungmannafelagið »Frame« hevur sjálvandi onki gjørt til bata fyrri læringaviðurskiftini. Teir standa jú aftan fyrri teir »hægri« stættirnar, soleiðis sum fólkaflokkurin.

Vit ynskja nýstovnaða Handverkslærlingafelagnum góðan byr.

Við javnaðarkvøðu

SU

Stevna og lóg Tórshavnar Handverkslærlingafelags

Stevnuskrá felagsins er at bota um læruviðurskiftini við hesum tiltøkum:

1. Lærutíðin verður at seta niður í 4 ár við dagskúlatíðini.
2. Lærslærar sleppa undan skatti.
3. Felagið sendir bræv inn til Føroya Landsstýri við krav um betri studningssømdir.
4. Felagið fer at arbeiða fyrri, at lærslærar sum arbeiða yvir, skulu øll árin hava arbeiðsmannayvirtíðarlon.
5. Stovnstett verður lærslærarheim í Havn, har lærslærar av bygd kunnu búgva meðan teir læra.

Navn felagsins er Havnar Handverkslærlingafelag.

LÓG FELAGSINS

§ 1. Felagið verður stýrt av fimm-mannanevnd: Formanni, næstformanni, skrivara, kassameistara og 2. kassameistara.

§ 2. Aðalfundur er hægsta vald felagsins, og verður hildin hvørja ferð sveinaroynd hevur verið. Lærslærar, ið staðið hevur sveinaroyndina, fer úr felagnum, og sostatt eisini úr nevndini. Aðalfundur er viðtøkuføtur, tá ein helvt av limunum eru møttir.

§ 3. Nevndarval fer fram á hendan hátt: Formaður verður valdur einseris, og so fer vanlig meirilutaval fram av hinum nevndurlimunum. Nevndin skipar seg sjálf.

§ 4. Limagjaldið verður sett á hvørjum aðalfundi. Kassameistarinn verður at leggja fram roknskapin fyrri aðalfundin. Kassameistarinn krevur limagjaldið eina ferð um kvartal.

§ 5. Um limur ikki hevur goldið limagjald í ½ ár, verður hann at missa atkvøðurettin. Verður drálað meir enn ein mánaða afturat, verður viðkomandi koyrdur úr felagnum. Limur kann ikki koyrast úr felagnum uttan á aðalfundinum.

§ 6. Nevndin kann til eina og hvørja tíð kalla saman til eykaaðalfund við minst fimm daga fyrirvarni.

§ 7. Somuleiðis kunnu tveir fimtingar av limum felagsins krevja eykaaðalfund.

FRAMIN skrivar

Sosialistiskt Ungmannafelag helt seg sum kunnugt ikki kunna taka undir við mótmælum hjá Oyggjafrafrá móti amerikanska politikkini í Amerikana, soleiðis sum tað var sett upp. Men vit tóku undir við mótmælum frá MFS, sum hevði óðrvisi orðaljóð.

Framin skrivar m.a. um hetta: »Tað skilst, at javnaðarungdómurin hevur næstan somu hugsan sum vit. Hetta fegnat vit um og mæla SU til at taka undir við yvirlysingaruppskoti Meginfelagsins, ti hóast tað er orðað óðrvisi, so sigur tað tó tað sama sum vit longu hava sagt um stríðið í Vietnam.«

Viðari skriva teir: »Mótmæli okkara, tjóðveldisungdómsins og studentanna móti amerikonsku kuganini í Vietnam er sent til blóð og tíðindastovnar um allan heim. Vit halda tað vera stórhendning, at so stórir partur av føroyska ungdominum sameindur tekur greiða stóðu fyrri sjálfstýrisstremban og imóti imperialismu. Vit fara ikki at dylja, at

Nordurlondini og NATO

SVARIÐ FRÁ FORMANNINUM FYRI FELAGSSKAPIN AV SOSIALISTISKUM UNGMANNAFELÖGUM Í NOREGI UM HANSARA STØÐU TIL LIMASKAP NOREGIS Í NATO OG TIL EINA FELAGS NORDURLANDA VERJUSAMGONGU AFTAN Á 1969, TÁ IÐ NATOSÁTTMÁLIN KANN SIGAST UPP

Spurningurin, um Noregi framvegis skal verða limur í NATO aftan á 1969, hevur av og á verið umtalaður í seinastuni. Serliga eru tað tey ungu, sum hava viðgjørt spurningin. Grundirnar eru nógv og ymiskar.

Serliga hevur spurningurin verið nógv umtalaður vegna tað, at NATO-sáttmálin kann sigast upp 20 ár aftan á, hann var undirskrivaður.

Fløiri av teimum, sum líka siðani 1949 hava verið imóti norskari luttøku í vesturlendskum verjusakræftum, fáa her eina grund til at reisa spurningin.

Eisini verður spurningurin reistur, tí at fleiri halda, at tær grundir, sum vit høvdu fyrri at fara upp í NATO í 1949, hava vit ikki nú.

Harafrat er stóðan hjá NATO aftan á 1969 blivin nógv umtalað, av tí at ávis lond sýna at vera sinnáð til at fara úr felagsskapinum. Tá ið so er, er

§ 8. Bert limir felagsins hava atgongd til fundirnar, men tó kunnu undantakslovið gevast av nevndini. Á aðalfundinum hava bert limir felagsins atgongd.

§ 9. Nýggj lógaruppskot kunnu bert setast í gildi sum lóggj á aðalfundinum, um ½ av limunum er fyrri tí.

§ 10. Um limur í felagnum fer úr læruni, verður hann at fara úr felagnum. Um limur í felagnum kemur í aftur læru, fer nýggj innmelding fram.

§ 11. Felagið er bert fyrri handverkarlærslærar.

tað sjálvandi neyðugt, at vit taka stóðu til, um vit framvegis skulu vera limur í NATO.

I eini stuttari viðgerð sum hesari, loysir tað seg ikki at koma inn á NATO-spurningin sum heild. Lat meg tí bert nevna:

1. At Noregi fór upp í NATO í 1949 vegna okkara verjurtrupulleikar, og av tí at vit sóu okkum ikki forar fyrri sjálvir og gera verjuna nógv tryggja.

Ein norðurlanda verjusakongu kundi undir teimum táverandi viðurskiftunum ikki skapað tann neyðuga tryggileikan fyrri land okkara. Okkara einasta loysn var tí at fara upp í NATO. Tað bleiv valt við stórar undirtøku frá tí norska fólkinum.

2. Tær grundir, sum vit høvdu fyrri at fara upp í NATO í 1949, hava vit ikki í dag. Fyrri tað fyrsta er alheimstóðan broytt rættiliga nógv, og fyrri tað annað hevur tann hernaðartekniska framgongdin verið so stór, at tað eru heilt óðrvisi strategiske viðurskifti nú enn tá.

3. Okkara framtíðarstøða má also sammetast við okkara verjurkrav. Men limaskapur okkara í NATO má eisini sammetast við, hvat ið hann positivt og negativt hevur at siga viðvíkjandi linna í heimsviðurskiftunum.

Sæð frá hesum sjónarmiði kunnu spurningarnir viðvíkjandi norskum limaskapi í NATO aftan á 1969 vera drignir saman til hesar tveir spurningarnar:

A. Hvørji verjurkrøv eru neyðug fyrri at tryggja norskan sjálvavgerðarrætt nú á dagum?

B. Gera vit stóðu NATO's veikari, um vit melda okkum úr í 1969, hvat ið viðvíkur linna og avvápnandi í hesum partinum av heiminum.

Møguliga kann spurningur A verða loystur upp á aðrar mæt, enn higartil hevur verið roynt. Tann hernaðartekniska, strategiska og internasjonala stóðan sýnist at fáa fram aðrar loysningar enn framvegis limaskap í NATO. Eina sterkari norska verju er ein av teimum. Ein annar er eina norðurlanda verjusakongu. Harafrat kann loysn fást við einum stórvelda viðtákaðum sáttmála um avvápnandi viðvíkjandi landi (londum) okkara.

Spurningurin B er meira floktur, og eftir minni uppfatan eisini av stórrí týðningi fyrri stóðutakan okkara í 1969.

Stutt og velstílað propagandaslagorð hava ongantíð virkað til at loyst trupultar spurningar og fara heldur ikki at kunna loysa álvarsamasta spurning í okkara tíð.

Hvussu kunnu vit broyta »ikki-krigsstøðuna« til ein varandi frið? Vit vita, at herútbúgvingin, sum tað sjálvandi er skundað undir við, vegna